

Sygnatura akt XII C 1418/18

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 14 lutego 2019 r.

Sąd Okręgowy w Poznaniu Wydział XII Cywilny w następującym składzie:

Przewodniczący: SSO Maria Prusinowska

Protokolant: sekretarz sądowy Justyna Wojciechowska

po rozpoznaniu w dniu 31 stycznia 2019 r. w Poznaniu

na rozprawie

sprawy z powództwa A. A. PESEL (...)

przeciwko (...) Bank (...) Spółka Akcyjna z siedzibą w W. KRS (...)

o pozbawienie tytułu wykonawczego wykonalności

1. Pozbawia wykonalności tytuł wykonawczy – Bankowy Tytuł Egzekucyjny z dnia 27 czerwca 2012 r. nr (...), któremu:

a. Klauzulę wykonalności nadano postanowieniem Sądu Rejonowego we W. postanowieniem z dnia 19 lipca 2012 r., sygnatura akt I Co (...),

b. Klauzulę wykonalności nadano na podstawie postanowienia Sądu Rejonowego we W. postanowieniem z dnia 26 czerwca 2015 r., sygnatura akt I Co (...),

- w części, to jest ponad wyegzekwowaną kwotę 5 590,26 zł,

2. W pozostałym zakresie powództwo oddała,

3. Kosztami postępowania obciąża pozwanego w całości i z tego tytułu zasądza od pozwanego na rzecz powódki kwotę 12 394,55 zł.

SSO Maria Prusinowska

Sygn. akt XII C 1418/18

UZASADNIENIE

W dniu 7 sierpnia 2018 r. powódka A. A. wniosła o pozbawienie w całości wykonalności tytułu wykonawczego – Bankowego Tytułu Egzekucyjnego z dnia 27 czerwca 2012 r. nr (...), któremu klauzula wykonalności została nadana postanowieniem z dnia 19 lipca 2012 r. Sądu Rejonowego we W., Wydział I Cywilny w sprawie o sygnaturze akt I Co (...), a następnie postanowieniem z dnia 26 czerwca 2015 r. Sądu Rejonowego we W., Wydział I Cywilny w sprawie o sygnaturze akt I Co (...). Powódka wniosła także o udzielenie zabezpieczenia poprzez zawieszenie postępowania egzekucyjnego prowadzonego z wniosku pozwanego przeciwko powódce przez Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym w G. M. G. pod sygnaturą akt Km (...) do czasu prawomocnego zakończenia postępowania. Powódka wniosła również o zasądzenie od pozwanego na swoją rzecz zwrotu kosztów procesu, w tym zwrotu kosztów zastępstwa prawnego według norm przepisanych.

W uzasadnieniu powódka wskazała, że pozwany (...) Bank (...) Spółka Akcyjna wystawił przeciwko powódce Bankowy Tytuł Egzekucyjny z dnia 27 czerwca 2012 r. nr (...), stwierdzający że w księgach banku figuruje zadłużenie powódki na łączną kwotę 221.997,30 zł.

Sąd Rejonowy we W., Wydział I Cywilny postanowieniem z dnia 19 lipca 2012 r. nadał klauzulę ww. Bankowemu Tytułowi Egzekucyjnemu ustalającemu, że powódka powinna uiścić na rzecz pozwanego kwotę 221.997, 30 zł wraz z odsetkami, ograniczając jednak odpowiedzialność dłużnika do kwoty 300.000,00 zł.

Na podstawie Bankowego Tytułu Egzekucyjnego z dnia 27 czerwca 2012 r. nr (...) zaopatrzonego w klauzulę wykonalności postanowieniem z dnia 19 lipca 2012 r. w sprawie o sygnaturze akt I Co (...), Komornik Sądowy przy Sądzie Rejonowym w G. M. G. wszczął przeciwko powódce postępowanie egzekucyjne, które prowadził pod sygnaturą akt Km (...). W związku z utratą tytułu wykonawczego zostało wydane postanowienie w dniu 26 czerwca 2015 r. przez Sąd Rejonowy we W., Wydział I Cywilny w sprawie o sygnaturze akt I Co (...) wraz z klauzulą wykonalności z dnia 26 czerwca 2015 r., które Komornik dołączył do korespondencji skierowanej do powódki.

Postanowieniem z dnia 9 października 2018 r. Sąd Okręgowy udzielił powódce zabezpieczenia w ten sposób, że zawiesił postępowanie egzekucyjne prowadzone z wniosku pozwanego (...) SA przeciwko powódce A. A. przez Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym w G. M. G. pod sygnaturą Km (...) do czasu prawomocnego zakończenia niniejszego postępowania (k. 26-30).

W odpowiedzi na pozew z dnia 8 listopada 2018 r. pozwany uznał powództwo oraz wniosł o zasądzenie zwrotu kosztów postępowania od powódki na rzecz pozwanego na podstawie art. 101 kpc z uwzględnieniem kosztów zastępstwa procesowego w tym postępowaniu według norm przepisanych i poniesionej opłaty skarbowej od przedstawionych pełnomocnictw procesowych w wysokości 34 zł.

W uzasadnieniu swojego stanowiska pozwany wskazał, że skutkiem przedawnienia nie jest wygaśnięcie zobowiązania a brak możliwości jego egzekwowania na drodze sądowej w przypadku, gdy zarzut przedawnienia roszczenia zostanie postawiony przez dłużnika. Zdaniem pozwanego w niniejszej sprawie zachodzą okoliczności uzasadniające zasądzenie kosztów procesu na rzecz pozwanego mimo wydania dla niego niekorzystnego orzeczenia, jak m.in. uznanie powództwa przy pierwszej czynności procesowej, czy brak dania powodów do wdania się w spór (k. 61-62).

Pismem z dnia 10 grudnia 2018 r. powódka ograniczyła powództwo o pozbawienie wykonalności tytułu wykonawczego – Bankowego Tytułu Egzekucyjnego z dnia 27 czerwca 2012 r. nr (...) ponad wyegzekwowaną i przekazaną pozwanemu kwotę w postępowaniu egzekucyjnym prowadzonym przez Komornika Sądowego M. G. o sygnaturze akt Km (...), która zgodnie z informacją uzyskaną od Komornika wynosi 5.590,26 zł.

W konsekwencji powódka wniosła o pozbawienie wykonalności tytułu wykonawczego – Bankowego Tytułu Egzekucyjnego z dnia 27 czerwca 2012 r. nr (...), któremu klauzula wykonalności została nadana postanowieniem Sądu Rejonowego we W. z dnia 19 lipca 2012 r., Wydział I Cywilny w sprawie o sygnaturze akt I Co (...), a następnie postanowieniem Sądu Rejonowego we W. z dnia 26 czerwca 2015 r., Wydział I Cywilny o sygnaturze akt I Co (...) w miejsce utraconego tytułu na podstawie art. 794 kpc w części przekraczającej kwotę 5.590,26 zł (k. 71-72).

Pismem z dnia 31 stycznia 2019 r. powódka przedstawiła spis kosztów, zgodnie z którym powódka poniosła koszty w postaci:

- 1. opłaty sądowej od pozwu – 5.627, 55 zł;**
- 2. opłaty skarbowej od pełnomocnictwa – 17 zł;**
- 3. kosztu dojazdu pełnomocnika do Sądu Okręgowego na rozprawę w dniu 20 grudnia 2018 r. – 464, 70 zł;**

4. **kosztu dojazdu pełnomocnika do Sądu Okręgowego na rozprawę w dniu 31 stycznia 2019 r. – 464, 70 zł;**

5. **wynagrodzenia radcy prawnego tytułem zastępstwa procesowego – 5.400 zł;**

6. **wynagrodzenia radcy prawnego tytułem zastępstwa prawnego w postępowaniu zabezpieczającym – 1.350,00 zł**

co dało łączną sumę poniesionych kosztów postępowania w wysokości 13.323,95 zł (k.121).

Pozwany wystawił w dniu 27 czerwca 2012 r. przeciwko powódce Bankowy Tytuł Egzekucyjny nr (...), któremu Sąd Rejonowy we W., Wydział I Cywilny postanowieniem z dnia 19 lipca 2012 r. w sprawie o sygnaturze akt I Co (...) nadał klauzulę wykonalności. Postanowieniem z dnia 26 czerwca 2015 r. w sprawie o sygnaturze akt I Co (...) Sąd Rejonowy we W., Wydział I Cywilny ponownie wydał pozwanemu tytuł wykonawczy zamiast utraconego obejmującego Bankowy Tytuł Egzekucyjny z dnia 27 czerwca 2012 r. nr (...) wraz z klauzulą wykonalności nadaną na mocy postanowienia z dnia 19 lipca 2012 r. Sądu Rejonowego we W., Wydział I Cywilny w sprawie o sygnaturze akt I Co (...).

W piśmie z dnia 25 stycznia 2018 r. powódka poinformowała pozwanego, że uchyła się od zaspokojenia roszczenia powołując się na zarzut przedawnienia roszczenia.

Pomimo powołania się przez powódkę na zarzut przedawnienia, pozwany wszczął względem powódki postępowanie egzekucyjne, które prowadził Komornik Sądowy przy Sądzie Rejonowym w G. M. G. pod sygnaturą Km (...). Postępowanie egzekucyjne zostało dopiero umorzone w dniu 23 października 2018 r. na skutek wniosku pozwanego z dnia 4 października 2018 r. Podczas trwania egzekucji komornik wyegzekwował na rzecz pozwanego kwotę 5 590,26 zł.

Powyższy stan faktyczny Sąd Okręgowy ustalił na podstawie następujących dowodów:

dokumentów urzędowych, jak i prywatnych, tj.: Bankowy Tytuł Egzekucyjny z dnia 27 czerwca 2012 r. nr (...), postanowienie Sądu Rejonowego we W. Wydział I Cywilny z dnia 19 lipca 2012 r. o sygnaturze akt I Co (...), zawiadomienie o wszczęciu egzekucji z dnia 23 lipca 2018 r. w sprawie o sygnaturze akt KM (...), zajęcie wierzytelności z dnia 23 lipca 2018 r. w sprawie o sygnaturze akt Km (...), zawiadomienie dłużnika i wierzyciela o zajęciu rachunku bankowego z dnia 23 lipca 2018 r. w sprawie o sygnaturze akt Km (...), wezwanie do dokonywania potrąceń z renty lub emerytury z dnia 23 lipca 2018 r. w sprawie o sygnaturze akt Km (...), wezwanie do zapłaty należności z dnia 23 lipca 2018 r. w sprawie o sygnaturze akt Km (...), postanowienie Sądu Rejonowego we W. Wydział I Cywilny z dnia 26 czerwca 2015 r. o sygnaturze akt I Co (...) wraz z klauzulą wykonalności z dnia 26 czerwca 2015 r., oświadczenie o powołaniu się na zarzut przedawnienia roszczenia z dnia 25 stycznia 2018 r. wraz z dowodem nadania i doręczenia.

Dokumenty urzędowe zgromadzone w aktach niniejszego postępowania uznano za wiarygodne w całości. Zostały sporządzone w odpowiedniej formie przez uprawnione do tego organy i w ramach ich kompetencji (zgodnie z treścią art. 244 § 1 k.p.c., dokumenty urzędowe, sporządzone w przepisanej formie przez powołane do tego organy władzy publicznej i inne organy państwowe w zakresie ich działania, stanowią dowód tego, co zostało w nich urzędowo zaświadczone). ***Dokumenty prywatne*** (zgodnie z treścią art. 245 k.p.c., dokument prywatny stanowi dowód tego, że osoba, która go podpisała, złożyła oświadczenie zawarte w dokumencie) zostały uznane również jako wiarygodne. Strony nie kwestionowały ich treści i autentyczności oraz nie znaleziono podstaw, aby podważać ich moc dowodową i wiarygodność z urzędu. Stąd stały się podstawą powyższych ustaleń.

Sąd zważył, co następuje:

Powództwo zasługiwało na uwzględnienie w znacznej części.

Zgodnie z treścią art. 840 § 1 kpc dłużnik może w drodze powództwa żądać pozbawienia tytułu wykonawczego wykonalności w całości lub części albo ograniczenia, jeżeli:

1)przeciwy zdarzeniom, na których oparto wydanie klauzuli wykonalności, a w szczególności gdy kwestionuje istnienie obowiązku stwierdzonego tytułem egzekucyjnym niebędącym orzeczeniem sądu albo gdy kwestionuje przejście obowiązku mimo istnienia formalnego dokumentu stwierdzającego to przejście;

2)po powstaniu tytułu egzekucyjnego nastąpiło zdarzenie, wskutek którego zobowiązanie wygasło albo nie może być egzekwowane; gdy tytułem jest orzeczenie sądowe, dłużnik może oprzeć powództwo także na zdarzeniach, które nastąpiły po zamknięciu rozprawy, a także na zarzucie spełnienia świadczenia, jeżeli zgłoszenie tego zarzutu w sprawie było z mocy ustawy niedopuszczalne.

Powódka w przedmiotowej sprawie domagała się pozbawienia wykonalności tytułu wykonawczego w postaci Bankowego Tytułu Egzekucyjnego z dnia 27 czerwca 2012 r. nr (...), któremu klauzulę nadano postanowieniem z dnia 19 lipca 2012 r. Sądu Rejonowego we W., Wydział I Cywilny o sygnaturze akt I Co (...), a następnie postanowieniem z dnia 26 czerwca 2015 r. Sądu Rejonowego we W., Wydział I Cywilny w sprawie o sygnaturze akt I Co (...) na podstawie art. 794 kpc w miejsce utraconego tytułu wykonawczego. Powódka wskazała, że jej zobowiązanie wygasło, bowiem wierzytelność pozwanego wynikająca z umowy kredytowej stwierdzona tytułem wykonawczym uległa przedawnieniu. W konsekwencji prowadzenie postępowania egzekucyjnego jest niedopuszczalne oraz sprzeczne z literą prawa. Powódka na okoliczność powołania się na zarzut przedawnienia przedstawiła pismo z dnia 25 stycznia 2018 r., w którym oświadczyła, że nie skorzysta z propozycji pozwanego w przedmiocie rozłożenia świadczenia na raty, bowiem zobowiązanie wynikające z umowy kredytowej uległo przedawnieniu.

Zgodnie z art. 118 kc termin przedawnienia wynosi sześć lat, a dla roszczeń o świadczenia okresowe oraz roszczeń związanych z prowadzeniem działalności gospodarczej - trzy lata. Jednakże koniec terminu przedawnienia przypada na ostatni dzień roku kalendarzowego, chyba że termin przedawnienia jest krótszy niż dwa lata. W niniejszej sprawie poszczególne raty kredytu przedawniły się po upływie trzech lat, licząc od dnia, w którym dana rata stała się wymagalna. Natomiast niewymagalne raty kredytu stały się wymagalne z chwilą wypowiedzenia przez pozwanego umowy kredytu z dnia 30 grudnia 2009 r.

Powyższy pogląd zyskuje potwierdzenie w utrwalonej linii orzeczniczej, zgodnie z którą termin przedawnienia roszczeń banku wynikających z kredytu bankowego cechuje trzyletni termin przedawnienia, ponieważ roszczenie to ma związek z prowadzoną przez bank działalnością gospodarczą. W myśl art. 120 § 1 k.c. bieg przedawnienia rozpoczyna się od dnia, w którym roszczenie stało się wymagalne, czyli gdy minął termin jego płatności. W przypadku rat kredytu należy uznać, że poszczególne z nich przedawniają się więc po upływie trzech lat licząc od dnia, w którym rata powinna zostać spłacona zgodnie z zawartą umową kredytową, w związku z czym okres przedawnienia biegnie tu oddzielnie w stosunku do każdej z nich. Jednakże w sytuacji niedotrzymania przez kredytobiorcę warunków udzielenia kredytu albo gdy kredyt nie jest spłacany, bank może wypowiedzieć zawartą umowę kredytową. W takim przypadku całość niespłaconego kredytu staje się wymagalna, a pozostałe do spłaty raty, stają się natychmiast wymagalne (por. Wyrok Sądu Apelacyjnego w Łodzi z dnia 23 kwietnia 2014 r., sygn. akt I Aca 1361/13).

Powództwo z art. 840 § 1 k.p.c. o pozbawienie tytułu wykonawczego wykonalności kieruje się przeciwko wykonalności tytułu egzekucyjnego. Może ono więc osiągnąć swój skutek jedynie w sytuacji, gdy wykonalność tytułu wykonawczego w ogóle istnieje. Wykonalność tytułu wykonawczego istnieje, jeżeli pozostaje on w dyspozycji wierzyciela i zachodzi potencjalna możliwość przeprowadzenia na jego podstawie egzekucji. Wykonalność tytułu wykonawczego gaśnie natomiast, gdy stwierdzone w nim świadczenie zostało w całości wyegzekwowane w toku postępowania egzekucyjnego. Z tego względu przyjmuje się, że powództwo o pozbawienie wykonalności tytułu wykonawczego, który został przymusowo zrealizowany, jest bezprzedmiotowe. Kieruje się ono przeciwko wykonalności tytułu wykonawczego, która nie istnieje. Dłużnik nie ma w tej sytuacji interesu prawnego w domaganiu się pozbawienia wykonalności, gdyż wyrok uwzględniający takie żądanie nie zapewniałby jemu żadnej ochrony prawnej (por.

E. W., P. powództwa dłużnika (powództwo opozycyjne), W. 1967, 17, F. Z., Postępowanie zabezpieczające i egzekucyjne. Komentarz, T. 1995, t. II, s. 260, H. P., Kodeks postępowania cywilnego. Komentarz. Część trzecia. Postępowanie egzekucyjne, W. 2006, s. 189 oraz wyroki Sądu Najwyższego z dnia 20 stycznia 1978 r., III CRN 310/77,

LEX nr 8055, z dnia 17 listopada 1988 r., I CR 255/88, LEX nr 8929 oraz z dnia 4 kwietnia 2002 r., I PKN 197/01, Wokanda 2002/12, s. 27).

W tej kwestii wypowiedział się także wprost Sąd Najwyższy w postanowieniu z dnia 30 maja 2014r. II CSK (...) podnosząc, iż powództwo przeciwegzekucyjne skierowane na pozbawienie lub ograniczenie wykonalności tytułu wykonawczego może być skutecznie wniesione tylko pod warunkiem, że istnieje potencjalna możliwość wykonania tytułu wykonawczego w całości lub w określonej jego części. Dłużnik traci możliwość wytoczenia powództwa opozycyjnego z chwilą wyegzekwowania świadczenia objętego tytułem wykonawczym w całości lub w określonej części w odniesieniu do już wyegzekwowanego świadczenia. Powództwo to jest więc niedopuszczalne w części, w której wykonalność tytułu wykonawczego wygasła na skutek jego zrealizowania. (publikacja LEX, Legalis, (...)) Art. 816 kpc nakazuje bowiem komornikowi zaznaczenie wyniku egzekucji na tytule oraz w przypadku skutecznej egzekucji pozostawienie tytułu wykonawczego w aktach, o czym orzekł także komornik w przedmiotowej sprawie.

Sąd ustalił, że w toku postępowania egzekucyjnego prowadzonego przez Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym w G. M. G. o sygnaturze Km (...) wyegzekwowano i przekazano na rzecz wierzyciela (...) Bank (...) Spółka Akcyjna kwotę 5590,26 zł. Ponadto w niniejszej sprawie pozwany podczas rozprawy w dniu 20 grudnia 2018 r. nie uznał ograniczenia żądania pozwu, w pozostałym zakresie zaś uznał żądanie pozwu. Niezależnie od tego Sąd z urzędu bada czy doszło do zrealizowania tytułu wykonawczego i w jakim zakresie, zatem brak zgody na pozwanego na częściowe cofnięcie powództwa skutkuje jedynie tym, że sąd nie może umorzyć w tym zakresie postępowania, lecz musi merytorycznie rozpoznać żądanie pozwu. Zgodnie z dyspozycją art. 213 § 2 kpc Sąd związany jest uznaniem powództwa, chyba że uznanie jest sprzeczne z prawem lub zasadami współżycia społecznego albo zmierza do obejścia prawa. Mając na uwadze, że żadna z powyższych okoliczności w niniejszej sprawie nie zachodzi to Sąd był związany uznaniem powództwa, którego pozwany dokonał w odpowiedzi na pozew. W konsekwencji Sąd zobligowany był do oddalenia powództwa w jako bezprzedmiotowego w pozostałym zakresie (punkt 2 wyroku).

W punkcie 3 wyroku na podstawie art. 98 kpc orzeczono o kosztach postępowania. Sąd nie znalazł podstaw do zastosowania w niniejszej sprawie art. 101 kpc i obciążenia kosztami postępowania powódki. Wbrew twierdzeniom pozwanego, pozwany dał powódce powód do wytoczenia powództwa. Wskazać należy, że powódka chociażby pismem z dnia 25.01.2018 r. powołała się względem pozwanego na przysługujący jej zarzut przedawnienia, który pomimo to wszczął względem powódki postępowanie egzekucyjne. Zgodzić należy się z twierdzeniem powódki, że pozwany jako profesjonalny podmiot powinien przez wszczęciem postępowania egzekucyjnego zweryfikować podnoszony wielokrotnie przez powódkę zarzut przedawnienia.

Mając na uwadze zachowanie pozwanego, który nadużył swojej pozycji, działając jako profesjonalny podmiot, zasadne jest zasądzenie na rzecz powódki kosztów postępowania. Sąd orzekł o kosztach postępowania na podstawie przedłożonego przez stronę spisu kosztów z dnia 31 stycznia 2019 r., nie uwzględniając jednak wniosku strony powodowej o zasądzenie kosztów dwukrotnego dojazdu pełnomocnika z W. do Sądu Okręgowego w Poznaniu. Sąd zgodnie z przedstawionym spisem kosztów orzekł również o kosztach postępowania zabezpieczającego w myśl dyspozycji art. 745 § 1 kpc, zgodnie z którym o kosztach postępowania zabezpieczającego sąd rozstrzyga w orzeczeniu kończącym postępowanie w sprawie.

SSO Maria Prusinowska